

De fiscaal/boekhoudkundige verwerking van een belegging in fondsen binnen een vennootschap

Beleggingsfonds SICAV / BEVEK
De DBI – Bevek (vanaf pagina 5)

SICAV / BEVEK: Société d'Investissement à Capital Variable / Beleggingsvennootschap met Variabel Kapitaal
Onderstaande nota is enkel van toepassing op beleggingsvennootschappen. De fiscale behandeling van gemeenschappelijke beleggingsfondsen wordt hier niet besproken. Telkens wij spreken over beleggingsfondsen bedoelen wij uitsluitend beleggingsvennootschappen.

Omschrijving

art. 2, §1, 5°, f WIB92

Een SICAV/BEVEK is een beleggingsvennootschap. De deelbewijzen van deze beleggingsvennootschap worden aangeduid met de term 'aandelen'. Uw vennootschap wordt dus aandeelhouder van de beleggingsvennootschap evenredig met haar inbreng.

Dividenden en de roerende voorheffing

art. 269, §1, 1° WIB92

De roerende voorheffing op dividenden vanwege een beleggingsfonds bedraagt 30 %. Deze ingehouden roerende voorheffing is, net zoals bij de interesten volledig verrekenbaar en terugbetaalbaar.

Dividenden en het belastbare bedrag

art. 37, 2e lid WIB92, art. 49 WIB92.

In de vennootschapsbelasting omvat het belastbaar inkomen van dividenden het netto-geïnde bedrag, verhoogd met de roerende voorheffing. De innings- en bewaringskosten, evenals de andere in verband met dividenden gemaakte kosten zijn aftrekbare beroepskosten.

Dividenden van een beleggingsfonds en DBI-aftrek

art. 203, §1, 1° WIB92, art. 203, §1, 2° WIB92

Dividenden die worden betaald of toegekend door Luxemburgse beleggingsvennootschappen (Universal Invest, Fidelity Funds) zijn onweerlegbaar uitgesloten van de DBI-aftrek omdat deze vennootschappen niet aan een buitenlandse belasting van gelijke aard als de Belgische vennootschapsbelasting onderworpen zijn. Ook dividenden van de Belgische beleggingsvennootschappen zijn als regel uitgesloten van de DBI-aftrek, en dit wegens het feit dat zij een belastingregeling genieten die afwijkt van het gemeen recht. Voor Belgische beleggingsfondsen voorziet de fiscale wetgeving evenwel een uitzondering: de DBI-bevek. De DBI-bevek maakt het onderwerp uit van een afzonderlijke nota.

Belastbare inkomsten in de vennootschap, de meerwaarden

art. 24; 1ste lid, 2° WIB92

Winst van een vennootschap bestaat ook uit waardevermeerderingen indien deze werden verwezenlijkt of uitgedrukt in de boekhouding of jaarrekening. Niet-uitgedrukte en niet-verwezenlijkte meerwaarden zijn in principe niet belastbaar.

Om de belastbare meerwaarde te kunnen bepalen dient men na te gaan wat het ijkpunt is.

Waarde bij aanschaf

art 35, 36 en 41, §2 KB/W.Venn.

Beleggingsfondsen worden geboekt tegen de aanschaffingswaarde. De bijkomende kosten met betrekking tot het aanschaffen van geldbeleggingen worden aan de aanschaffingswaarde toegevoegd of ze worden rechtstreeks ten laste genomen van de resultatenrekening van het boekjaar waarin ze werden aangegaan.

Waardering van een beleggingsplan bij aanschaf

art.41,§2 KB/W.Venn en art.43 KB/W.Venn.

Volgens artikel 43 wordt de aanschaffingswaarde van activa met identieke technische of juridische kenmerken bepaald door één van de volgende methoden:

- Door individualisering: elke maandelijks aankoop wordt geboekt aan de aanschaffingswaarde.
- Volgens de methode van gewogen gemiddelde prijzen: alle aankopen tijdens een rapporteringsperiode worden opgenomen aan de gemiddelde aanschaffingswaarde.

De keuze van methode moet worden vermeld bij de samenvatting van de waarderingsregels in de toelichting bij de jaarrekening. De gekozen methode moet vanzelfsprekend systematisch worden toegepast bij de verwerking van de in- en uitgaande bewegingen van effecten.

Waardeschommelingen tijdens het aanhouden van de belegging

art. 24 KB/W.Venn, art. 198,§1,7° WIB92, art. 24, 1e lid,2° WIB92, art. 198, 7° WIB92 en art.74, 2e lid, 1° KB/WIB92

De boekhoudwetgeving vereist, omwille van het getrouw beeld dat de waarde van deze belegging overeenstemt met de realiteit, de marktwaarde op datum van het afsluiten van het boekjaar. De jaarrekening moet een getrouw beeld geven van het vermogen, de financiële positie en het resultaat van de vennootschap. Dit impliceert dat een waardevermindering tot uiting moet komen in de boeken. Deze waardevermindering is niet aftrekbaar als beroepskost en dient dus opgenomen te worden in de verworpen uitgaven.

Overeenkomstig het voorzichtigheidsbeginsel “ de waarderingsregels moeten voldoen aan de eisen van voorzichtigheid, oprechtheid en goede trouw “; legt de boekhoudwetgeving de vennootschappen niet de verplichting op om een meerwaarde uit te drukken. Deze meerwaarde is trouwens relatief, aangezien door het volatiele verloop van dergelijke belegging, deze absoluut niet verworven is. De vennootschap mag deze belegging aan de aanschaffingswaarde in de boeken aanhouden. Men spreekt in dit geval van een latente of niet-uitgedrukte meerwaarde. Deze zijn in principe niet belastbaar aangezien meerwaarden enkel belastbaar zijn wanneer ze ofwel zijn verwezenlijkt ofwel in de boekhouding of jaarrekening zijn uitgedrukt.

Voor beleggingsfondsen die een waardevermindering onder de aanschaffingswaarde gekend hebben en die nadien terug boven aanschaffingswaarde gekomen zijn, dient de waardevermindering teruggenomen te worden door een verhoging van de begintoestand der reserves. Waardeverminderingen die als verworpen uitgaven werden belast, zouden immers bij een latere terugname voor een tweede maal in de belastbare grondslag worden opgenomen. Deze dubbele belasting wordt voorkomen door het bedrag van de teruggenomen waardevermindering aan de begintoestand van de reserves toe te voegen.

Meerwaarde of minwaarde bij de uiteindelijke realisatie van een beleggingsfonds

art. 43 WIB92, art. 24, 2° WIB92, art. 198, 7° WIB92

De verwezenlijkte meerwaarde wordt omschreven als het positieve verschil tussen enerzijds de ontvangen verkoopwaarde verminderd met de kosten van vervreemding en anderzijds de aanschaffings- of beleggingswaarde. Voor een beleggingsfonds betekent dit concreet dat de integrale waardeverhoging van een deelbewijs vanaf het moment van verwerving tot het moment van verkoop de meerwaarde zal uitmaken. Aangezien meerwaarden beschouwd worden als belastbare winst zullen deze mee opgenomen dienen te worden in het belastbare resultaat van het tijdperk waarin deze meerwaarden gerealiseerd werden. Mocht de belegging dienen gerealiseerd te worden met een minwaarde, dan is deze minwaarde, niet fiscaal aftrekbaar als beroepskost. Ook deze minwaarden dienen opgenomen te worden in de verworpen uitgaven.

Meerwaarde of minwaarde bij de uiteindelijke realisatie van een beleggingsplan

art.43 KB/W.Venn.

Bij de verkoop van deelbewijzen kan voor de bepaling van de meer- of minwaarde, gebruik gemaakt worden van de methode FIFO (eerst in – eerst uit) of van de methode LIFO (laatst in-eerst uit)

De keuze van methode moet worden vermeld bij de samenvatting van de waarderingsregels in de toelichting bij de jaarrekening. De gekozen methode moet vanzelfsprekend systematisch worden toegepast bij de verwerking van de in- en uitgaande bewegingen van effecten.

Beleggingsfondsen en de aftrek voor risicokapitaal

art. 205ter, §1, 2e lid, a), WIB92, art. 205ter, §1, 2e lid, b), WIB92 en art. 205ter, §4, 2° WIB92

Deelbewijzen van beleggingsfondsen zijn aandelen. Van het eigen vermogen moet de fiscale nettowaarde afgetrokken worden van eigen aandelen, van aandelen die als financiële vaste activa zijn geboekt en van aandelen van DBI-beleggingsvennootschappen. Aandelen van een beleggingsfonds (niet DBI) vallen in geen enkele van deze categorieën.

Beleggingsfondsen, althans de distributie-versie, zijn beleggingen die bestemd zijn om een belastbaar periodiek inkomen voort te brengen, namelijk de dividenden.

Een belegging in fondsen van het distributie-type moet niet in mindering gebracht worden van het eigen vermogen. Deze beleggingsvorm heeft dus geen nadelige impact op de berekeningsbasis voor de aftrek voor risicokapitaal.

Beleggingsfondsen en het verlaagde tarief

art.215, 3e lid, 1° WIB92

Financiële vennootschappen zijn uitgesloten van het verlaagd tarief. Vennootschappen die dit verlaagd tarief niet wensen te verliezen dienen er over te waken dat de totale beleggingswaarde niet meer bedraagt dan 50% van het gestort kapitaal verhoogd met de belaste reserves en de geboekte meerwaarden

Voor wat de waarde van het kapitaal, reserves en meerwaarden betreft, dient men te kijken naar de effectieve waarde van deze begrippen op de dag waarop de vennootschap haar jaarrekening heeft opgesteld.

De administratie verstaat onder “beleggingswaarde” de oorspronkelijke aanschaffingsprijs, met uitsluiting van de belaste meerwaarden en de aangenomen waardeverminderingen die later zouden zijn geboekt

De aanschaffingsprijs als referentie heeft tot gevolg dat een daling van de waarde van de aandelen er niet toe kan leiden dat vennootschappen plots wel recht zouden hebben op het verlaagde tarief. Anderzijds zal een latere koersstijging er niet toe leiden dat het verlaagd tarief verloren wordt door de vennootschap.

SICAV/BEVEK: boekhoudkundige verwerking:

a) Aankoop SICAV/BEVEK

<51> Aanschaffingswaarde aandelen
<65> Financiële kosten
@
<55> Bank

b) Inventaris: waardeverminderingen

<651> Waardeverminderingen op vlottende activa: toevoeging
@
<519> Geboekte waardeverminderingen (-) aandelen

c) Inventaris: Terugneming waardevermindering

<519> Geboekte waardeverminderingen (-) aandelen
@
<6511> Waardeverminderingen op vlottende activa – Terugneming (-)

d) Uitgekeerd dividend

<55> Bank
<67> Verschuldige of gestorte Belgische belastingen en voorheffing op het resultaat van het boekjaar
@
<751> Opbrengsten uit vlottende activa

e) Automatische herbelegging dividend

<514> Aanschaffingswaarde aandelen (aantal nieuwe deelbewijzen*netto inventariswaarde)
<67> Verschuldige of gestorte Belgische belastingen en voorheffing op het resultaat van het boekjaar
@
<75> Dividenden

f) Verkopen van de belegging met verlies

<55> Bank
<652> Minderwaarden op de realisatie van vlottende activa
<519> Geboekte waardeverminderingen (-) aandelen
@
<51> Aanschaffingswaarde aandelen

g) Verkopen van de belegging met winst

<55> Bank
<519> Geboekte waardeverminderingen (-) aandelen
@
<51> Aanschaffingswaarde aandelen
<752> Meerwaarden op de realisatie van vlottende activa

Omschrijving

art. 2, §1, 5°, f WIB92, art. 203, §2, al.2 WIB92

Een DBI BEVEK is een beleggingsvennootschap. De deelbewijzen van deze beleggingsvennootschap worden aangeduid met de term 'aandelen'. Uw vennootschap wordt dus aandeelhouder van de beleggingsvennootschap evenredig met uw inbreng. Een Bevek kwalificeert als DBI Bevek indien het fonds voldoet aan de voorwaarde van artikel 203, §2, al.2 WIB92, namelijk dat er statutair voorzien wordt in de jaarlijkse verplichte uitkering van tenminste 90% van de netto inkomsten die de Bevek verkregen heeft.

Dividenden en de roerende voorheffing

art. 269,§1, 1° WIB92

De roerende voorheffing op dividenden vanwege een DBI-Bevek bedraagt 30 %. Deze ingehouden roerende voorheffing is, net zoals bij de interesten volledig verrekenbaar en terugbetaalbaar.

Dividenden van een DBI-Bevek

art. 203,§1,1° WIB92, art. 203, §1,2° WIB92

Dividenden die worden betaald of toegekend door de DBI-Bevek zijn belastbaar, maar komen in aanmerking voor het regime van de definitief belaste inkomsten. Dit betekent dat in principe 100% van het ontvangen dividend mag worden vrijgesteld van vennootschapsbelasting. Dit geldt echter alleen voor zover het uitgekeerde dividend zelf afkomstig is van dividenden die van het DBI-regime zouden kunnen genieten of van meerwaarden op aandelen die in aanmerking komen voor een fiscale vrijstelling. Het fonds zal de inkomsten ventileren tussen het deel van het dividend of gerealiseerde meerwaarde dat wel in aanmerking komt voor DBI-af trek en het gedeelte dat niet in aanmerking komt.

Gerealiseerde meerwaarden en de DBI-af trek

Gerealiseerde meerwaarden naar aanleiding van de inkoop van deelbewijzen door het fonds worden fiscaal beschouwd als een finaal dividend en genieten bijgevolg ook van de DBI-vrijstelling ten belope van 100%. Net zoals bij het dividend zal het fonds de inkomsten ventileren tussen het deel van de meerwaarde dat wel in aanmerking komt voor DBI af trek en het gedeelte dat niet in aanmerking komt.

Waarde bij aanschaf

art 35, 36 en 41,§2 KB/W.Venn

Beleggingsfondsen worden geboekt tegen aanschaffingswaarde. De bijkomende kosten met betrekking tot het aanschaffen van geldbeleggingen worden aan de aanschaffingswaarde toegevoegd of ze worden rechtstreeks ten laste genomen van de resultatenrekening van het boekjaar in de loop waarvan ze werden aangegaan.

Waardering van een beleggingsplan bij aanschaf

art.41,§2 KB/W.Venn en art.43 KB/W.Venn.

Volgens artikel 43 KB/W.Venn wordt de aanschaffingswaarde van activa met identieke technische of juridische kenmerken bepaald door één van de volgende methoden:

- Door individualisering: elke maandelijkse aankoop wordt geboekt aan de aanschaffingswaarde.
- Volgens de methode van gewogen gemiddelde prijzen: alle aankopen tijdens een rapporteringsperiode worden opgenomen aan de gemiddelde aanschaffingswaarde.

De keuze van methode moet worden vermeld bij de samenvatting van de waarderingsregels in de toelichting bij de jaarrekening. De gekozen methode moet vanzelfsprekend systematisch worden toegepast bij de verwerking van de in- en uitgaande bewegingen van effecten.

Waardeschommelingen tijdens het aanhouden van de belegging

art. 24 KB/W.Venn, art. 198,§1,7° WIB92, art. 24, 1e lid,2° WIB92, art. 198, 7° WIB92 en art.74, 2e lid, 1° KB/WIB92

De boekhoudwetgeving vereist, omwille van het getrouw beeld dat de waarde van deze belegging overeenstemt met de realiteit, de marktwaarde op datum van het afsluiten van het boekjaar. De jaarrekening moet een getrouw beeld geven van het vermogen, de financiële positie en het resultaat van de vennootschap. Dit impliceert dat een waardevermindering tot uiting moet komen in de boeken. Deze waardevermindering is niet aftrekbaar als beroepskost en dient dus opgenomen te worden in de verworpen uitgaven.

Overeenkomstig het voorzichtigheidsbeginsel “ de waarderingen moeten voldoen aan de eisen van voorzichtigheid, oprechtheid en goede trouw “; legt de boekhoudwetgeving de vennootschappen niet de verplichting op om een meerwaarde uit te drukken. Deze meerwaarde is trouwens relatief, aangezien door het volatiele verloop van dergelijke belegging, deze absoluut niet verworpen is. De vennootschap mag deze belegging aan de aanschaffingswaarde in de boeken aanhouden. Men spreekt in dit geval van een latente of niet-uitgedrukte meerwaarde. Deze zijn in principe niet belastbaar aangezien meerwaarden enkel belastbaar zijn wanneer ze ofwel zijn verwezenlijkt ofwel in de boekhouding of jaarrekening zijn uitgedrukt.

Voor beleggingsfondsen die een waardevermindering onder de aanschaffingswaarde gekend hebben en die nadien terug boven water gekomen zijn, dient de waardevermindering teruggenomen te worden door een verhoging van de begintoestand der reserves. Waardeverminderingen die als verworpen uitgaven werden belast, zouden immers bij een latere terugname voor een tweede maal in de belastbare grondslag worden opgenomen. Deze dubbele belasting wordt voorkomen door het bedrag van de teruggenomen waardevermindering aan de begintoestand van de reserves toe te voegen.

Meerwaarde of minwaarde bij de uiteindelijke realisatie van een beleggingsfonds

art. 43 WIB92, art. 24, 2° WIB92, art. 198, 7° WIB92

De verwezenlijkte meerwaarde wordt omschreven als het positieve verschil tussen enerzijds de ontvangen verkoopwaarde verminderd met de kosten van vervreemding en anderzijds de aanschaffings- of beleggingswaarde. Voor een beleggingsfonds betekent dit concreet dat de integrale waardestijging van een deelbewijs vanaf het moment van verwerving tot het moment van verkoop de meerwaarde zal uitmaken. Aangezien meerwaarden beschouwd worden als belastbare winst, zullen deze mee opgenomen dienen te worden in het belastbare resultaat van het tijdperk waarin deze meerwaarden gerealiseerd werden. Mocht door onverhoopte omstandigheden de belegging dienen gerealiseerd te worden met een minwaarde, dan is deze minwaarde, niet fiscaal aftrekbaar als beroepskost. Ook deze minwaarden dienen opgenomen te worden in de verworpen uitgaven.

Meerwaarde of minwaarde bij de uiteindelijke realisatie van een beleggingsplan

art.43 KB/W.Venn.

Bij de verkoop van deelbewijzen kan voor de bepaling van de meer- of minwaarde, gebruik gemaakt worden van de methode FIFO (eerst in – eerst uit) of van de methode LIFO (laatst in-eerst uit)

De keuze van methode moet worden vermeld bij de samenvatting van de waarderingsregels in de toelichting bij de jaarrekening. De gekozen methode moet vanzelfsprekend systematisch worden toegepast bij de verwerking van de in- en uitgaande bewegingen van effecten.

Beleggingsfondsen en de aftrek voor risicokapitaal

art. 205ter, §1, 2e lid, a), WIB92, art. 205ter, §1, 2e lid, b), WIB92 en art. 205ter, §4, 2° WIB92

Deelbewijzen van beleggingsfondsen zijn aandelen. Van het eigen vermogen moet de fiscale nettowaarde afgetrokken worden van eigen aandelen, van aandelen die als financiële vaste activa zijn geboekt en van aandelen van DBI-beleggingsvennootschappen.

Aandelen van een DBI-beleggingsvennootschap dienen op grond van de fiscale wet in mindering genomen gebracht te worden van het eigen vermogen om de aftrek voor risicokapitaal te berekenen.

Beleggingsfondsen en het verlaagd tarief

art.215, 3e lid, 1° WIB92

Financiële vennootschappen zijn uitgesloten van het verlaagd tarief. Vennootschappen die dit verlaagd opklimmend tarief niet wensen te verliezen dienen er over te waken dat de totale beleggingswaarde niet meer bedraagt dan 50% van het gestort kapitaal verhoogd met de belaste reserves en de geboekte meerwaarden. Voor wat de waarde van het kapitaal, reserves en meerwaarden betreft, dient men te kijken naar de effectieve waarde van deze begrippen op de dag waarop de vennootschap haar jaarrekening heeft opgesteld.

De administratie verstaat onder “beleggingswaarde” de oorspronkelijke aanschaffingsprijs, met uitsluiting van de belaste meerwaarden en de aangenomen waardeverminderingen die later zouden zijn geboekt

De aanschaffingsprijs als referentie heeft tot gevolg dat een daling van de waarde van de aandelen er niet toe kan leiden dat vennootschappen plots wel recht zouden hebben op het verlaagde tarief. Anderzijds zal een latere koersstijging er niet toe leiden dat het verlaagd tarief verloren wordt door de vennootschap.

DBI-Bevek: boekhoudkundige verwerking:

a) Aankoop DBI-Bevek

<51> Aanschaffingswaarde aandelen
<65> Financiële kosten
@
<55> Bank

b) Inventaris: waardeverminderingen

<651> Waardeverminderingen op vlottende activa: toevoeging
@
<519> Geboekte waardeverminderingen (-) aandelen

c) Inventaris: Terugneming waardevermindering

<519> Geboekte waardeverminderingen (-) aandelen
@
<6511> Waardeverminderingen op vlottende activa – Terugneming (-)

d) Uitgekeerd dividend

<55> Bank
<67> Verschuldige of gestorte Belgische belastingen en voorheffing op het resultaat van het boekjaar
@
<751> Opbrengsten uit vlottende activa

e) Indien automatische herbelegging dividend

<51> Aanschaffingswaarde aandelen (aantal nieuwe deelbewijzen * netto inventariswaarde
<67> Roerende voorheffing op dividend
@
<75> DBI-dividenden (deel van het brutodividend dat in aanmerking komt voor de DBI-aftrek)
<75> Dividenden (deel van het brutodividend dat niet in aanmerking komt voor de DBI-aftrek)

f) Verkopen van de belegging met verlies

<55> Bank
<652> Minderwaarden op de realisatie van vlottende activa
<519> Geboekte waardeverminderingen (-) aandelen
@
<51> Aanschaffingswaarde aandelen

g) Verkopen van de belegging met winst

<55> Bank
<519> Geboekte waardeverminderingen (-) aandelen
@
<51> Aanschaffingswaarde aandelen
<752> Meerwaarden op de realisatie van vlottende activa